

SZAKÁLL, BAJUSZ, FÉRFIFRIZURA

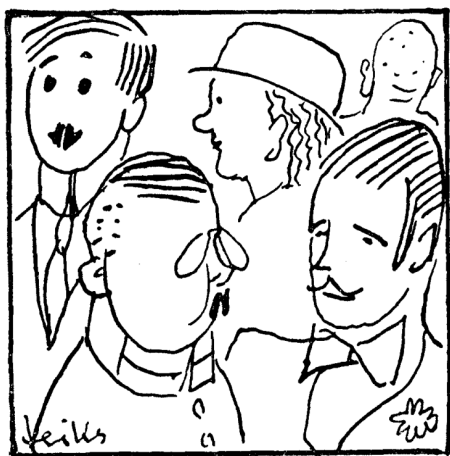
Közhely volna leírni, hogy hiába öltöznénk válogatottan, ha arcunk ápolatlan, fejünk rendetlen lenne. Andreas Hofer — egyébként gyönyörű klasszikus feje — sehogy sem hatna a forgó parketten. A modern öltözködés, a modern higiénia sok apró feladattal jár. Fő dolog a fej. Hiába, fejünket is hozzá kell »stimmelnünk« ruhadarabjainkhoz. Legyen vigaszunk, hogy fejünk rendbeszedése sokkal könnyebb dolog külsőleg, mint belsőleg. Egyszerű szokássá válik, végül a napi tisztálkodáshoz tartozik. Majdnem minden rendes ember amúgy is elvégzi. De legyen itt éppen arról szó, hogy ugyanannyi fáradsággal, mint eddig, vagy alig többel, esetleg még nyerhet is fejünk. Rengeteg a *rosszul fésült* ember. Nem a fésületleneket értjük itt. Hanem a *gonddal* fésülteket!

A frizura döntő fontosságú. Sok úriember is alig törődik a hajviseletével. Egyszerű utasítást ad a fodrászának, azután rögtön újságolvasásba kezd. A végén: »Mit fizetek? Ja igaz, elfelejtettem magam megnézni. Jól van ...« Sztereotip beszéd ez fodrásznál. De még a jobbik eset. Hiszen már az is haladás, hogy a fodrásznál *van*. (És nem otthon, a tükör előtt; »Rettenetes hogy nézek ki! Na de ma, ma okvetlenül elmegyek

a borbélyhoz!«) Aztán lehet a fodrásznak szerencséje is. Hogy a hajmester magától is eltalálta, mi áll jól vendégének.

KOPASZSÁG ÉS ÁTFÉSÜLÉS

Ósi belénkneveltség, hogy fejünk kopaszságát takar-
gatjuk. Nagy tévedés, hogy a kopasz fej csúnya. Persze,
hogy szebb egy jól ápolt fiatalember jól ápolt, tükör-
fényes, kettéválasztott, vagy hátrasimított frizurája,
(*autófrizura*). De ami elvész a vámon, megtérül a réven.
Vigasztalják magukat a kopaszok azzal, hogy egy fiata-
los, sűrű frizura soha sem tehet oly intellektuális, oly

Haj és bajusz

férfias benyomást, mint a magas homlok. (Ha néha a gallérig is ér). Nem mindenki akar férfiszépség lenni. Sokan egyenesen irtóznak tőle. (Ne gondoljunk itt a rókára és a savanyú szöllőre). A legtöbb férfi ha választhatna, inkább érdekes, jelentékeny szeretne lenni, mint »szép«.

A csupasz fej gyakran egyenesen *emeli az érdekeséget*. Egyebekben ha már valaki kopasz: a legtermészetesebb, egyben lelegegánsabb viselet, ha nem »technikázik« a fejével.

Nem figyelték meg? Az emberek legnagyobb része folyton azt mondja: »Mit bánom én a külsőmet«... de, ha rápillantunk egy egész sor úriember fejére, azonnal tudjuk, hogy nem mondtak igazat. Igenis, nagy gondot fordítanak rá, hogy elrejtsek szépséghibáikat. Elsősorban a kopaszságot. Szégyennek érzik, ha meztelen fejüket a világ látja. Pedig ha tudnák, mennyivel csúnyább az úgynevezett »*átfésült frizura!* Amikor a baloldalon csak kétujnyi haj van, — de innen egy hosszú-hosszú haj pamacs igyekszik a jobb oldalra — addig, amíg csak a túlsó parton levő fület el nem éri. Ezt a pamacsot jól oda is szokták ragasztani. Nehogy elrepüljön. Legjobban szeret ugyanis repülni. Letépní a ragaszt, elszabadulni! Visszaszállni eredeti helyére, a baloldalra. Itt azután túlteng fölöslegével. Ráesik gazdája balvállára, szabadon hagyván tar fejét a jobbon. Köszönésnél, enyhe szélben áll elő leggyakrabban e kis kellemetlenség. (Főleg, ha hölgyeknek köszönünk. Milyen szégyen! Mikor azt hisszük, hogy ők eddig nem tudták ...)

De a balszerencsének még nincs vége! Köszönés után felcsapjuk a kalapot régi helyére, mi legalább is úgy véljük, hogy a régire. Pedig dehogy is! A kalap, mely pedig csak egy pillanatra hagyta el fejünket, most visszaérkezvén, milyen más viszonyokat talál! Sima, csúszós talajt s egyik oldalán, inkább csak egyik pontján: egy őserdőt hajból. A gazda szeme nem látja. Különben sem ér rá az uccán őserdőt parkírozni. Egyszerűen visszarakja fejére a kalapot. Nyugodtan sétál tovább, míg egyik vállát egy Csillag Annát megszégyenítő Loreley-tincs ékesíti, (ősz férfiaknál árvalányhaj alakjában jelentkezik).

Le a szörnyű féltinccsel! — mondjuk mi. De az »*átfésültek*« múltó balesetet emlegetnek s jó ragasztót reklamálnak. Vegyük hát a legjobb esetet. Hogy *átfésült* hajkarajunkat a fodrász valóban elválaszthatat-

lanul tudja odaerősíteni. Hiszi valaki, hogy ez szép? Hogy van ember, aki ne látná, miről van itt szó? Ám de ez a frizura is csak addig tartós, amíg a borbélynál vagyunk. Amint kilépünk, rajvonalakba fejlődik fel a haj. Fehér, meztelen lövészárkok sorakoznak egymás mellé a haj alatt. Célpontjai a gúnynak. Mennyivel okosabb őszintének lenni! Különben is az idő felszínre hozza a titkot. Az évek folyamán ritkulni kezdenek a sorok. Végül mire eszmélünk? *Ragasztóval is kopaszok lettünk. Azzal a különbséggel, hogy fejünk tetején tíz darab hosszú hajszál szomorkodik. Hírmondók, kik még megmaradtak. Észre se vettük, tíz éve elfelejtettünk a hajvágásnál szólni, hogy nem kellene már, vágják le őket! Pedig az első percben, akkor, amikor lefektettük ennek a rossz rendszernek alapját, már szólnunk kellett volna. De hát, minket senki sem figyelmeztet. Mi pedig nem tudhatjuk, hogy csúnya a frizuránk.*

SZŐR A NYAKON

Még leírni is csúnya. Mert a legtöbben csak előlről látják magukat. Mikor reggel a tükörbe néznek, elfelejtik, hogy *mások számára* nemcsak elülnézetben szerepelnek. A legnagyobb gonddal kefélik, borotválják magukat s nem gondolnak a nyakukon burjánzó szőrpagonyra. Akik fodrásznál borotválkoznak, nyakszőr tekintetében a szerencsések osztályához tartoznak. A fodrász borotválás után a nyakat is kinyírja. Nem nyugszik bele vendége nemtörődömségébe.

Ámde az álmodozó zselettistának ilyesmire nem szokott gondja lenni. Naponta önborotválja magát, természetesnek tartja, hogy szakálla nő, még pedig irgalmatlan törvényszerűséggel. A nyakról megfeledekzik. Hiába hat ápoltnak elülről, mikor a nyakán hátul hosszú hajak rendetlenkednek.

Szabad egy szerény tanáccsal szolgálunk? *Vágasunk gyakran haját. Keveset* levenni belőle, de *annál gyakrabban.* Ha lehet: hetenként. Mindig csak egy keveset.

Hogy miért? Egyszerűen azért, hogy ne lássék, hogy az ember most vágatott haját. Hogy ne jelenjék meg »változott külsővel«. Az ápolt férfi feje *mindig egyforma*. Nem időszakai. A nagy időközökben nyíratkozó feje egy *napig rendes*. *A nyírás napján*. *Azután* fokról-fokra romlik. Rendetlenebb, rakoncátlanabb lesz a haj, vadabb a nyakszőr. Már már barlanglakót kezd mutatni a tükör. Egy hirtelen elhatározás. A fodrász! Az olló, a gép. És alig egy félóra alatt az ősemberből európeér lesz. De ismét csak egy két napra.

Így megy ez, váltakozva a »torzonborz« és a nullás gép között. Az ízlés e változatosságot nem kedveli. Még a frissen nyírott fej sem tetszik neki. Iskolás és kényszeredett. Igaz is, nem kell magunkat oly pedánsan megnyíratnunk. E szörnyű egyenes vonalakkal a fül körül, és hátul a nyakszirtünkön..

A fodrász ne csináljon belőlünk iskolásfiú-fejet. Viszont, ha már nem engedjük meg neki, hogy »alaposan« megnyírjon (ne is engedjük), akkor járjunk hozzá *gyakrabban!*

A BAJUSZ

Évről-évre többféle bajusz születik. Egyedül a *nagybajusz* halt meg. (Lévén tisztátalan, nem praktikus viselet). A bajusz egyre kisebb területre szorul. Igen sokaknak jól áll, kétségtelenül jobban, mint a teljesen borotvált arc. Utóbbiból nálunk kissé sok is van, érthető, hiszen nincsen kényelmesebb a teljesen sima arcnál. Mégis, meg vagyunk róla győződve, hogy soknak igen jobban állana egy kis bajusz. Talán nem az úgynevezett »angol«, a legelterjedtebb fajta. Nem, van egy új bajusz, mozivásznon gyakran látni: hosszú, vékony, fiatalos. Mondhatnánk: parasztleányes. Nagyon csinos. Csak egy baja van: e kedves kis dekoráción nem is látni, mekkora nehézséget okoz. Naponta körül kell borotválni. Felül. Alul. Kétoldalt. Sőt még középen is. A bajuszjelölt döntésére bízunk, megéri-e?

Persze, hogy sokkal egyszerűbb kezelést kíván az új *kétpetty-bajusz*. Mindegyik orrlyuk alatt egy petty. Amerikából érkezett. Németországban telepedett meg.

Nálunk is kezd lábrakapni. Talán meg is szokjuk majd. Mint társát, az új frizurát: oldalt kopaszra beretvált — a fejtetőn egy strucctoll szerű hajpamacs meghagyva. Pestre még nem jött el. Ne is siessen!

NEM FÉLÜNK A SZAKÁLLTÓL

Akármennyire régies, akármennyire ritkán látható is napjainkban: szép viselet. *Az olaszok kezdik újra pártfogolni.* Igaz, hogy egyelőre csak nyírott *kecskeszakáll* formájában. Élesen és keményen. Korunk gyűlöli a »torzonborzot«. A határozott vonalakat szereti, őserdő helyett: francia parkot. Rendezettséget, még a szakállban is. Kétségtelenül férfias viselet. Markánsná, komollyá teszi az arcot. Tudjuk, hogy a hölgyek nem szeretik. De talán megbocsátanak, ha tudnák, hogy a szakállnak néha más rendeltetése is van: hogy eltakarjon egy nem szép száját, egy nem szerencsés állat. A franciák itt-ott még a teliszakállnál tartanak. Ők a tradíciók emberei. Igen sok a fiatalember, aki régimódi sűrű szakállt visel. Néha érdekessé tud tenni az arc e szőrbozótja. Sápadt embereknek misztikumot is ad. Bolygó hollandikká varázsolja őket. A sokszoros asszonygyilkos Landru egyenesen a szakállával bővölte a nőket.

PFÚJ-E A FESTETT BAJUSZ?

Pfuj is, nem is. Pfuj, ha az önfestő annyira elvakul az idők folyamán, hogy nem veszi észre, bajusza már annyira fekete, hogy a cipőkrémet, vagy a frankkávét is veri. Idővel mindenki színvakká lesz, aki csak egy színben dolgozik. A haj mind fehérebbé válik, az önfestő tehát a kicsi angol bajuszon óhajtja magát regresszálni. A túlfestett, az overdressed bajusz már egy kilométerről elárulja magát! Aki hazudik, az legalább ne kiabáljon. Mert így még kevésbé hisznek neki.

Mégis: a *bajuszfestés jogos.* És még csak nem is csúnya! Ne féljünk tőle! Még akkor se, »ha látni«.

Régen letettünk már a természetesség, elvéről. Nincs természetesség, ha kultúráról van szó. Nem győzzük eléggé ismételni: hogy hajat nyíratunk, hogy borotválkozunk, hogy egyáltalán öltözködünk: mindez már maga sem természetes dolog. A civilizáció korrektúráját követel. Szépítést. Javítást. Akinek jobban áll a sötétebb bajusz, ám fesse meg! Csak óvakodjék a túlzástól! Szurrogátummal kérkedni nem szabad. Legfeljebb annyit mondani vele, hogy: még mindig jobb, mint a semmi.

Mint ahogy jobb is. Egyszerűen csodálatos, hogy a pici folt, melyet ma bajusznak neveznek, milyen öreggé tud tenni, ha fehér. És — ne mondjuk, fiatallá, de elfogadhatóvá tesz, — ha enyhén színezett. A világért sem állítjuk, hogy kell az őszülő bajuszt festeni. Dehogy is. Nagyon sok arcot egyenesen szebbé tesz az ősz bajusz. De akik nem szeretik: nyugodtan nyúljanak az ecsethez.

A BILLÁRDGOLYÓ-FEJ

Hajnak, bajusznak, szakállnak vannak radikális ellenségei is. Nihilistái. Nullás gépészei. »Le az egész cókmokkal! Télen, nyáron egy árva hajszálat sem akarok többé látni!« Itt a kefe helyett borotva sétál végig arcon, tarkón naponta. Teljes simaság az egész vonalon. Strucctojás a mintaképe az ilyen fejnek.

A szelídebbek csak nyáron követik e struccpolitikát. A mérgeesebbek azonban nem akarnak évszakokról tudni. Hóban, fagyban egyformán biliárdgolyó simaságuvá csiszoltatják a koponyájukat. Különösen öregurak között találkozunk gyakran ezzel a típussal.

Nem tehetünk róla: mi e viseletet a *shorthoz* hasonlítjuk. Praktikus és tiszta, belátjuk. Mégis szebb lenne, ha *nem* lenne. Jól tudjuk, hogy mily nehéz valakinek a fejével beszélni. (Kívül is, belül is). Eszünkbe sincs haj növesztésre bírni a strucctojás híveit. Itt most csak arra gondolunk, hogy szebb a nyilvánosság előtt felöltözöttnek lenni, mint meztelennek. Miért ne állna ugyanez a fejre is?

KENŐCSÖK. PARFŐMÖK. KÖLNI

A kócos haj ma: lehetetlen. Az elhanyagolt, a felbodorított, a repülő, a *művészfizura* erős dekonjunktúrában sínylek. Mai jelszó: *simaság*. Nem csak kis kerti házaink, hanem frizuránk is »zachlich«. Dísztelen, lesimitott. Pedig a hajnak ez nem természete. A haj születésénél fogva rendetlenkedő hajlam. Csak a fejnek engedelmeskedik. És csak egy jó kenőcs — brillantine, olaj, pomádé — tudja megszelídíteni. Igen ám, de a bekent fej, a szagosított haj nem olyan egyszerű dolog. A jó levendulaillat a hajban, mint jegenye a villámot, vonzza a rossz illatokat is. A szivarfüstöt és szénszagot.

Ápoljuk a hajunkat! *Mossuk meg gyakran*. Elmult a XV. Lajos kora, amikor a rossz szagot illatokkal takarták le. Ha illatosítjuk magunkat — kétségtelenül okos dolog a férfiparföm — gondoljunk arra, hogy illatunkat sajátmagunk hamar megszokjuk . . . mind kevésbé érezzük . . . fokozzuk . . . végül már nem is vesszük észre, hogy *elviselhetetlenül erős parfümfelhő burkol bennünket*. A legjobb esetben effeminálnak, nőiesnek nevezik az olyan férfit, aki túlságosan parfümözi magát. Okos dolog tehát: *váltogatni az illatokat*. Így inkább tudjuk őket adagolni. Persze érteni kell hozzá. Nem könnyű dolog illatszerésznél, a *helyszínen* dönteni, hogy »à la longue«, *hosszú távra* elviselhető lesz-e majd az élénkfröcskölt szag?

Egy azonban biztos: *kerülni kell a túlédés illatokat*. Behízlegik magukat álnokul, idővel aztán rosszul leszünk tőlük. Még a legkellemesebb illattal is így vagyunk. Később nem tudjuk elviselni. Hát még felebarátaink!

Van egy felfogás, mely azt mondja, hogy egyetlen veszélytelen illat van: a *kölnivíz* illata. Tévhitnek tartjuk ezt. Sőt a »kölni« a legveszélyesebb illatok egyike. Az első percben tiszta és kellemes. De azután e preparátumok nagyrésze nem bírja el a nyilvánosságot. A kölni hamar keveredik idegen szagokkal. .. végül megáporodik. Csak a legdrágább — jobban mondva a legszerencsésebb — vegyületek tartják meg eredeti illatukat künn az életben is.